

JUSTIS- OG BEREDSKAPSDEPARTEMENTET

Offentleglova – evaluering, utfordringar og problem

Fung. lovrådgjevar Ole Knut Løstegaard

Oslo 19. mars 2014

Evaluering av offentleglova- bakgrunn og hovudtrekk

- Stortinget fastsette i 2006 at det skulle skje ei evaluering av offentleglova
- Nemnd i kgl. res. 17. oktober 2008
- Tida har gått – bakgrunn for dette
 - Lang tid før lova tok til å gjelde
 - 22. juli 2011 og følgjene av dette
- Kva slags evaluering – kva skal gjerast og kva skal resultatet bli?
- Ulike alternativ

Evaluering av offentleglova- opplegg og plan

- Evalueringa av offentleglova skal vere forskingsbasert.
- Dette vil gje eit godt grunnlag for vidare oppfølging.
- Kartlegging og vurdering av eksisterande faktisk materiale.

Evaluering av offentleglova – tidlegare prosess

- Høyringsmøte i juni 2012
- Munnlege og skriftlege innspel i samband med dette møtet
- Vidare oppfølging frå hausten 2012 og skriftlege innspel frå nokre departement
- Innspel frå andre aktørar – presse og andre
- Ny leiing – ny godkjenning, men om lag same plan står ved lag

Evaluering av offentleglova – vegen vidare

- Den forskingsbaserte evalueringa skal gjennomførast av eksterne forskarar
- Det vil bli lyst ut tilbodskonkurranse for dette oppdraget
- Tildelinga av oppdraget vil skje basert på konkurranse
- Krav om samfunnsvitskapleg og juridisk kompetanse hjå dei som skal gjennomføre evalueringa

Evaluering av offentleglova – ferdigstilling av opplegg

- Opplegget for evalueringa ferdigstilt og sendt ut til pressa fredag 7. mars 2014
- Møte med representantar for pressa 18. mars 2014
- Vidare oppfølging før utlysinga av tilbodskonkurransen

Evaluering av offentleglova – vegen vidare

- Nærare tema for evalueringa – det som vart uttala av Stortinget i 2006 – har det vorte meir innsyn?
- Tema omtala i kgl. res. 17. oktober 2008
- Andre tema:
 - ressursbruk – her skal òg innføringa av OEP vere med i vurderinga
 - klageordninga
 - andre erfaringar om lova

Evaluering av offentleglova – gjennomføringa

- Kva kan og bør forskarar i ein slik samanheng ta for seg?
- Faktisk kartlegging og årsaker til at situasjonen er som han er
- Evalueringsspørsmål – generelle og meir konkrete
- Rettslege vurderingar? Mest aktuelt i ettertid?
- Forskarane står fritt innanfor sine rammer, men aktuelt med samarbeid undervegs

Evaluering av offentleglova – gjennomføringa

- Etter at forskingsprosessen er gjennomført – rapport blir lagt fram
- Vidare oppfølging
- Innspel frå ålmenta
- «Omkamp»?
- Kva blir resultatet? Lovendringar? Stortingsmelding? Rapport/utgreiing?

Offentleglova – korleis fungerer ho i praksis?

- Kva er problema med offentleglova? – eit spørsmål for evalueringa
- Opplevingar frå brukarane på begge sider
- «Som ein ropar i berget får ein svar»?
- Korleis lova fungerer – svaret ganske avhengig av kven ein spør
 - Presse
 - Juridiske professorar
 - Forvaltninga – kven her?
 - Andre

Offentleglova – korleis fungerer ho i praksis?

- Litt for lett å fokusere på det som ikkje er perfekt? Synsing?
- Den tause majoritet – korleis er tilstanden her?
- Kva er kriteria for at lova skal fungere bra?
- Balanse mellom ulike behov – ganske mykje kan og skal vere offentleg, men ikkje alt.

Offentleglova – korleis fungerer ho i praksis?

- Sett frå min ståstad:
 - Nei, alt fungerer ikkje...
 - ..., men ganske mykje er bra likevel
- Grunnar til at ikkje alt er på stell
 - manglande kunnskap?
 - løftar ikkje blikket nok – kva seier faktisk lova? «Løynde» unntak. § 24 (2) og (3, 1. pkt.)
 - vrangskap? «Vil ikkje, vil ikkje..»)
 - blir for opptekne av spesielle faktorar: fristar, bestemte unntak, anonyme innsynskrav osv.